

Estructura de balanç i ràtios financeres de les pimes manufactureres catalanes 2000-2015.

Una comparativa entre branques

Novembre 2017

Resum executiu

- *Aquest INFORMES està destinat a presentar una comparativa de l'evolució de vendes i resultats i de l'estructura de balanç de les pimes industrials catalanes en el període 2000-2015. La comparació es fa entre set branques manufactureres.*
- *Les pimes amb una xifra de vendes més altes són les de la branca química, seguida per la de material de transport. La de menor facturació és el metall, maquinària i material elèctric.*
- *Els resultats nets obtinguts al llarg del període posen en relleu que les indústries químiques són les més rendibles, essent aquest registre molt més estable al llarg del període (malgrat la crisi) que no pas a la resta d'activitats industrials.*
- *També és la pime química la que suma els valors de balanç més alts de tota la indústria, amb 7,2 milions d'euros de mitjana en el subperíode 2013-15.*
- *La indústria alimentària és la que té un major pes de l'immobilitzat en el seu actiu, amb percentatges compresos entre el 36 i el 39% en els subperíodes analitzats. Relativament a prop d'aquests valors hi trobem la indústria del paper i arts gràfiques.*
- *La pime química és la més capitalitzada, tant en valors absoluts (més del doble que la branca que la segueix) com en valors relatius, amb un pes del 56% del seu passiu. La branca industrial menys capitalitzada és el material de transport, amb un 41% del passiu.*
- *La pime química presenta les millors ràtios de solvència (seguida del cautxú, fusta i altres indústries) i també de tresoreria. Tant en una ràtio com en l'altra la branca amb resultats més baixos és la del material de transport.*
- *És també la pime de material de transport la més endeutada per bé que, com en totes les branques, la ràtio deute/passiu no para de reduir-se al llarg del període considerat. La branca amb menors nivells d'endeutament és la química.*

0 Introducció

Aquest informe dona continuïtat a un exercici d'anàlisi dels balanços i principals ràtios de les pimes catalanes des de l'any 2000 publicat en edicions recents d'INFORMES anteriors¹.

La metodologia i la font d'informació bàsica és la mateixa que s'ha utilitzat en les catorze edicions de l'*Anuari de la pime catalana*. Totes les taules i gràfics inclosos en aquest document han estat elaborats per PIMEC utilitzant la base de dades PimesDat, a partir de SABI.

En aquest INFORMES fem un exercici comparatiu entre les set branques manufactureres amb què treballem en l'esmentat anuari, que són:

- Indústries químiques,
- Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric,
- Material de transport,
- Indústria alimentària,
- Indústria tèxtil, cuir i confecció,
- Indústria del paper i arts gràfiques, i
- Cautxú, fusta i altres indústries.

Com en els INFORMES anteriors, operem amb dades del període 2000-2015, distingint per subperíodes que hem agrupat en funció del cicle econòmic general:

- 2000-2007, d'expansió
- 2008-2012, de crisi o recessió
- 2013-2015, de recuperació.

Tractem l'evolució de les vendes, l'estructura i l'evolució de l'actiu i el passiu de les pimes analitzades i les ràtios financeres més habituals en exercicis d'aquest tipus:

- *Solvència*: $\text{Actiu} / (\text{Passiu corrent} + \text{Passiu no corrent})$
- *Fons de maniobra*: $(\text{Patrimoni net} + \text{Passiu no corrent}) / \text{Actiu no corrent}$
- *Liquiditat*: $\text{Actiu corrent} / \text{Passiu corrent}$
- *Tresoreria*: $(\text{Actiu corrent} - \text{Existències}) / \text{Passiu corrent}$
- *Endeutament*: $(\text{Passiu corrent} + \text{Passiu no corrent}) / \text{Passiu}$

---

¹ INFORMES PIMEC 5/2017 "El finançament de la pime catalana en el període 2000-14" i INFORMES PIMEC 7/2017 "Estructura de balanç i ràtios financeres de les pimes catalanes 2000-2015. De l'expansió a la crisi, i de la crisi a la recuperació. Resultats per grans sectors econòmics".

1 Vendes i resultats

La xifra de vendes de les pimes manufactureres ha evolucionat per subperíodes segons es recull en la taula 1. Com es pot observar, la indústria tèxtil és la que lidera el volum de vendes per empresa, seguida per la indústria química. La menor dimensió en volum de vendes mitjanes per empresa la trobem en el metal·lúrgic, seguit de l'alimentari.

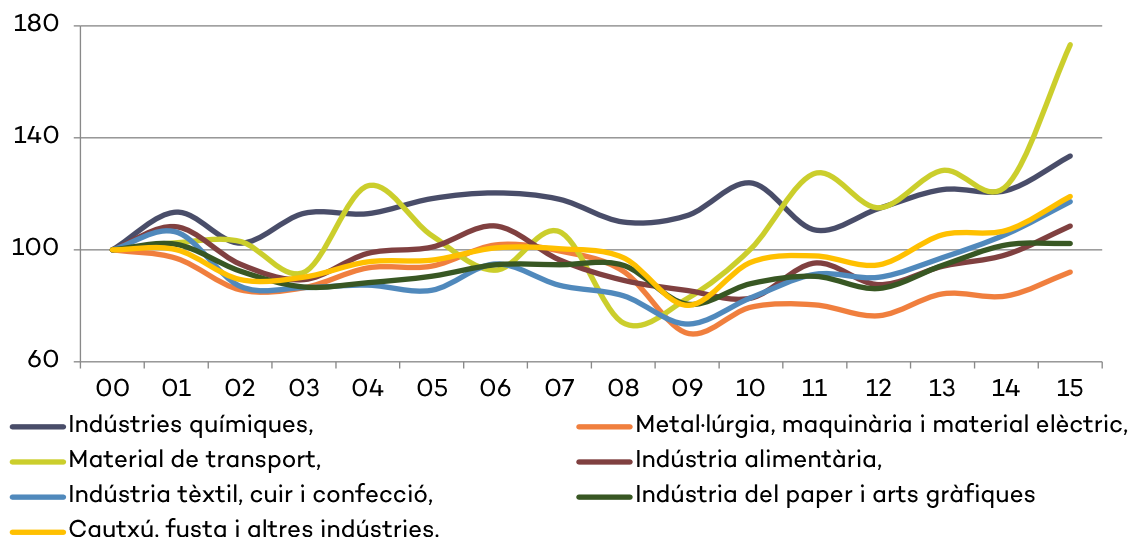
Taula 1 Ingressos d'explotació (Mitjanes anuals per període, en milers d'euros corrents)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	7.155,0	7.236,5	7.989,6
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	2.244,8	1.889,6	2.051,5
Material de transport	4.980,4	4.823,4	6.836,0
Indústria alimentària	4.279,3	3.781,3	4.307,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2.074,0	1.902,5	2.407,8
Indústria del paper i arts gràfiques	2.196,7	2.062,9	2.333,6
Cautxú, fusta i altres indústries	2.171,7	2.092,6	2.483,5

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

En valors anuals, la xifra d'ingressos ha experimentat l'evolució que es presenta en el Gràfic 1. Es posa en relleu que el químic és el més estable al llarg del període, enfront de la caiguda general entre 2008 i 2011, així com la recuperació dels valors de venda de llavors ençà. Particularment dinàmic és el material de transport des del 2009. Únicament la metal·lúrgia es troba el 2015 per sota dels nivells del 2000. L'alimentària, d'altra banda, és una branca que no ha superat encara els nivells del 2006.

Gràfic 1 Evolució dels ingressos d'explotació. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Pel que fa als resultats nets (beneficis després d'impostos) en els tres subperíodes, les indústries químiques són l'única branca en què la crisi va tenir un impacte quasi nul i la que sistemàticament mostra valors més alts (Taula 2). La resta d'activitats enregistren beneficis absoluts mitjans molt més baixos i sense excepció van experimentar fortes caigudes en el període 2008-12. En la

recuperació han superat els nivells de resultats el material de transport, el tèxtil i el cautxú. En canvi, encara no ho han fet el metall, l'alimentària i el paper.

Taula 2 Resultats nets (Mitjanes anuals per període, en milers d'euros corrents)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	312,8	320,5	428,0
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	70,4	12,7	45,8
Material de transport	67,0	39,6	101,3
Indústria alimentària	74,4	51,6	68,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	25,2	0,5	58,2
Indústria del paper i arts gràfiques	43,7	-2,2	16,7
Cautxú, fusta i altres indústries	52,5	23,9	68,9

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

2 Valors absoluts de balanç

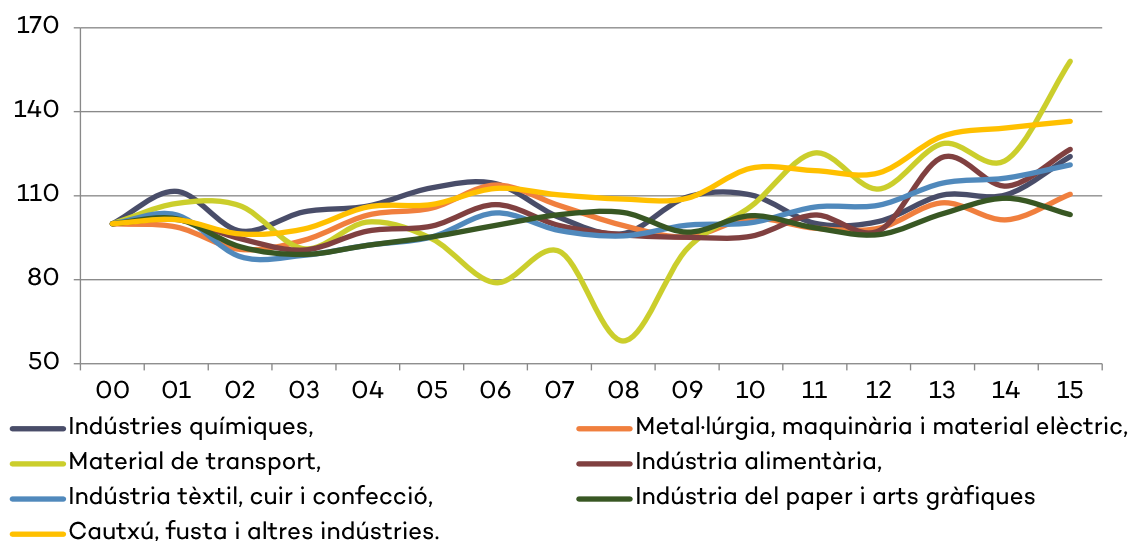
Els valors mitjans de balanç de les pimes manufactureres s'han mantingut relativament estables al llarg del període 2000-2015, com ho mostra el Gràfic 2 i la Taula 3. Destaca, si de cas, el comportament una mica erràtic de material de transport i una tendència pràcticament generalitzable a augmentar les xifres de balanç amb la recuperació econòmica, tal com es podia esperar.

Taula 3 Valors absoluts de balanç (Mitjanes anuals per període, en milers d'euros corrents)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	6.679,1	6.511,7	7.230,7
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1.752,1	1.701,8	1.836,2
Material de transport	3.143,5	3.224,8	4.463,1
Indústria alimentària	2.764,7	2.730,1	3.396,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.620,8	1.713,0	1.977,3
Indústria del paper i arts gràfiques	1.935,0	1.997,3	2.109,4
Cautxú, fusta i altres indústries	1.684,0	1.862,4	2.171,1

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 2 Evolució dels valors de balanç. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

3 L'immobilitzat

El pes de l'immobilitzat (material i immaterial) dins de l'actiu mostra diferents casuístiques entre les branques manufactureres. Mentre que la indústria alimentària, i el paper i arts gràfiques presenten nivells superiors al 35% el 2015, el tèxtil, cuir i confecció, així com la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric tenen un immobilitzat inferior al 25% de l'actiu. La resta de branques es troben entre aquests dos nivells (Taula 4 i Gràfic 3).

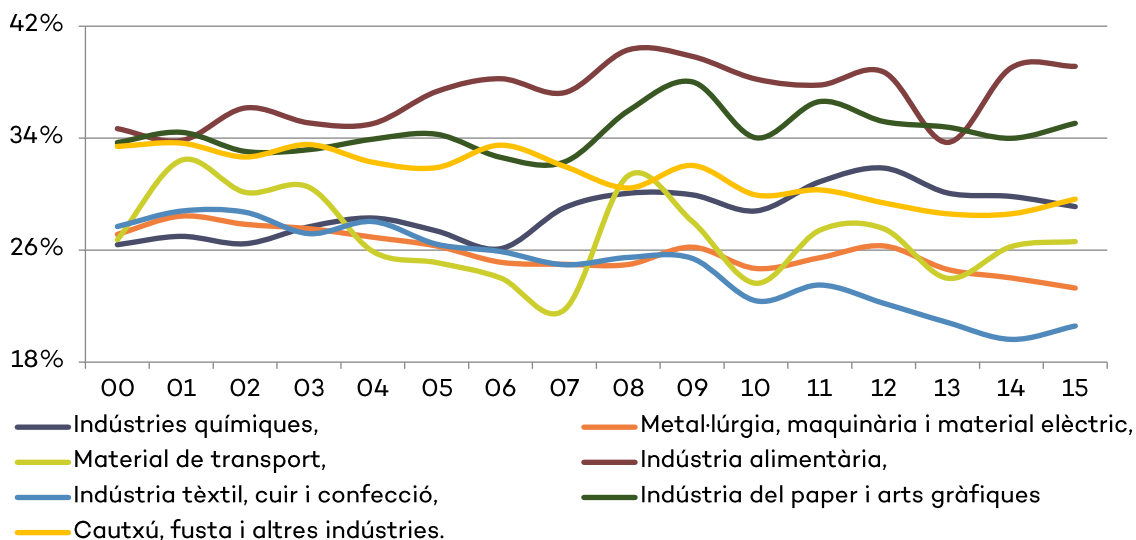
Una dada que diferencia les activitats analitzades és la relació entre el valor afegit brut (VAB) i l'immobilitzat (material + immaterial). La ràtio ens indica la productivitat dels recursos immobles, és a dir, la xifra de valor afegit per unitat de recurs immoble. Els resultats els presentem a la Taula 5, amb detall de mitjanes de subperíodes. S'hi pot observar que les majors productivitats del capital immobilitzat corresponen a la metal·lúrgia, al tèxtil i al material de transport. L'activitat amb menor nivell de productivitat del seu immobilitzat és l'alimentària.

Taula 4 Immobilitzat (% sobre l'actiu total)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	27,3%	30,3%	29,7%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	26,8%	25,5%	24,0%
Material de transport	27,1%	27,6%	25,6%
Indústria alimentària	36,0%	39,0%	37,3%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	27,2%	23,8%	20,3%
Indústria del paper i arts gràfiques	33,4%	36,0%	34,6%
Cautxú, fusta i altres indústries	32,9%	30,4%	28,9%

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 3 Evolució de l'immobilitzat sobre l'actiu total (%)

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Taula 5 Productivitat del capital (VAB/ Immobilitzat material + immaterial) (en mitjanes anuals)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	1,0	1,0	1,0
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1,6	1,4	1,4
Material de transport	1,4	1,3	1,3
Indústria alimentària	0,8	0,7	0,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1,3	1,2	1,4
Indústria del paper i arts gràfiques	1,1	0,9	0,9
Cautxú, fusta i altres indústries	1,2	1,0	1,1

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

4 Capitalització empresarial

La capitalització empresarial ha estat comuna a totes les branques manufactureres al llarg del període considerat, però cal destacar el fort augment a les pimes fabricants de material de transport, cautxú, fusta i altres indústries, i la indústria química (Taula 6 i Gràfic 4).

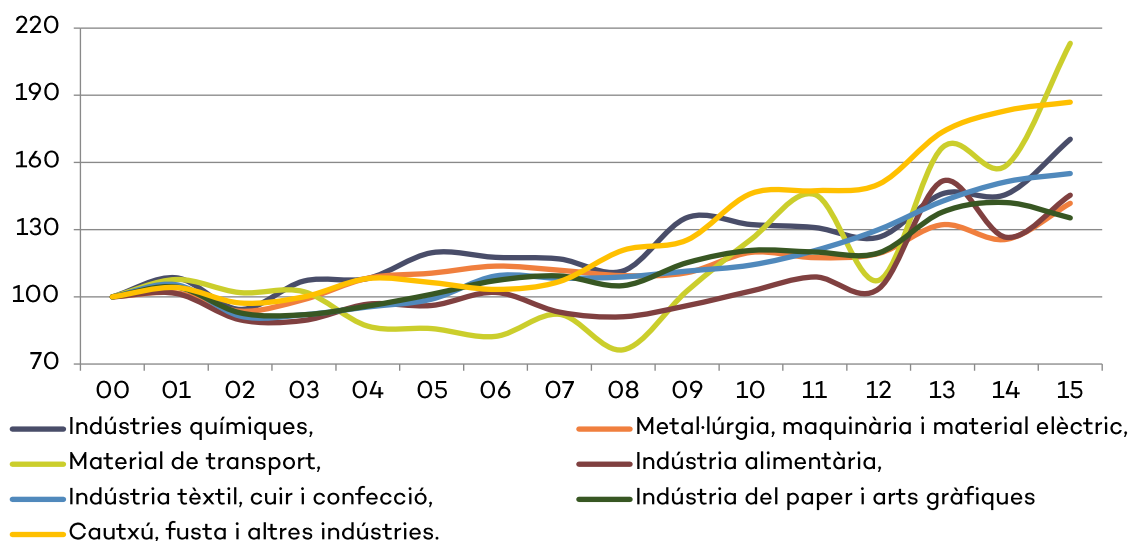
Pel que fa al grau de capitalització (Patrimoni net/Passiu), les branques més capitalitzades són la química i el cautxú. La menys capitalitzada, a distància de la resta, és el material de transport (Taula 7). Les branques comparteixen la dinàmica d'una capitalització creixent amb el pas dels anys.

Taula 6 Patrimoni net (Mitjanes anuals per període, en milers d'euros corrents)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	2.846,7	3.324,9	4.022,1
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	686,9	756,2	873,0
Material de transport	979,3	1.151,1	1.852,7
Indústria alimentària	1.106,6	1.156,7	1.626,3
Indústria tèxtil, cuir i confecció	667,6	780,6	998,4
Indústria del paper i arts gràfiques	729,9	844,6	1.006,6
Cautxú, fusta i altres indústries	642,5	858,5	1.127,6

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 4 Evolució del patrimoni net. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Taula 7 Patrimoni net/Passiu (Mitjanes anuals per període, en percentatges)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	43%	51%	56%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	39%	44%	48%
Material de transport	31%	36%	41%
Indústria alimentària	40%	42%	48%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	41%	46%	50%
Indústria del paper i arts gràfiques	38%	42%	48%
Cautxú, fusta i altres indústries	38%	46%	52%

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

5 Comparativa de ràtios financeres

5.1. Solvència

La solvència ha millorat a totes les branques, però ha estat especialment destacable a la química i a la de cautxú, fusta i altres indústries.

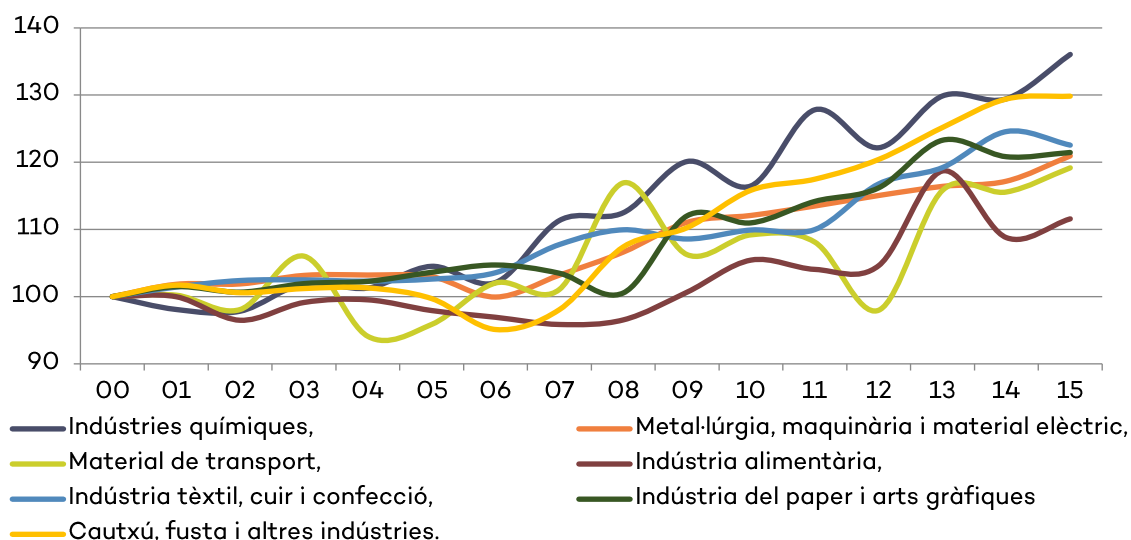
Si fins el 2006 aquesta ràtio es va mantenir molt estable i homogènia entre branques, amb l'esclat de la crisi ha millorat en nivell, però també ha augmentat la dispersió de valors entre branques. (Taula 8 i Gràfic 5)

Taula 8 Índex de solvència (Mitjanes anuals per període, actiu sobre passiu exigible)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	1,75	2,05	2,25
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1,65	1,80	1,91
Material de transport	1,46	1,57	1,71
Indústria alimentària	1,67	1,74	1,92
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1,70	1,84	2,02
Indústria del paper i arts gràfiques	1,61	1,74	1,91
Cautxú, fusta i altres indústries	1,62	1,86	2,08

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 5 Evolució de l'índex de solvència. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

5.2. Fons de maniobra

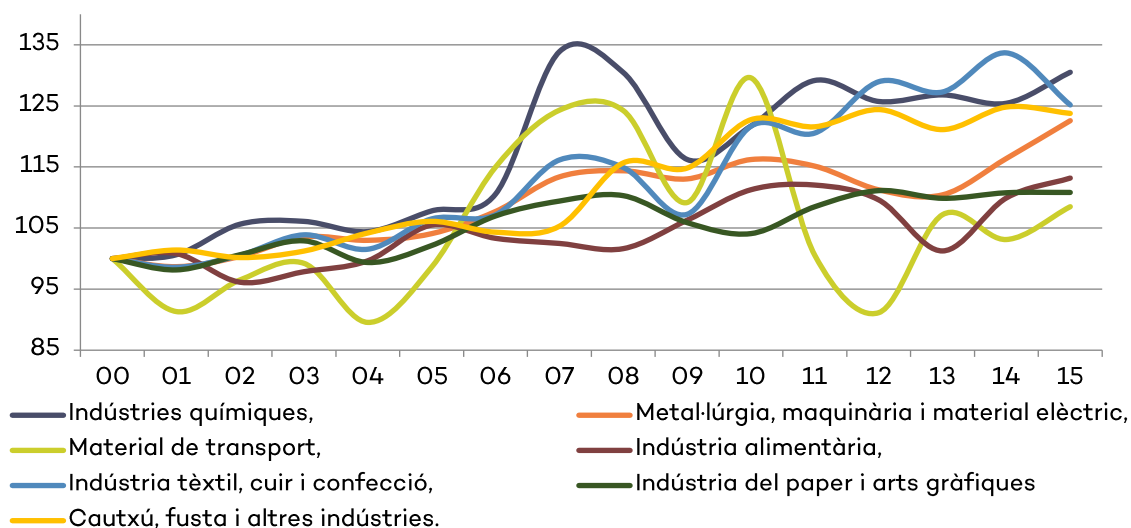
El fons de maniobra és en general molt alt i ha evolucionat, també en general, de manera positiva al llarg del període considerat (Taula 9 i Gràfic 6).

Taula 9 Fons de maniobra (Mitjanes anuals per període, passiu permanent sobre actiu permanent)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	1,41	1,62	1,66
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1,66	1,82	1,86
Material de transport	1,36	1,48	1,42
Indústria alimentària	1,25	1,35	1,34
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1,72	1,96	2,13
Indústria del paper i arts gràfiques	1,34	1,41	1,45
Cautxú, fusta i altres indústries	1,42	1,65	1,70

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 6 Evolució del fons de maniobra. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

5.3. Liquiditat

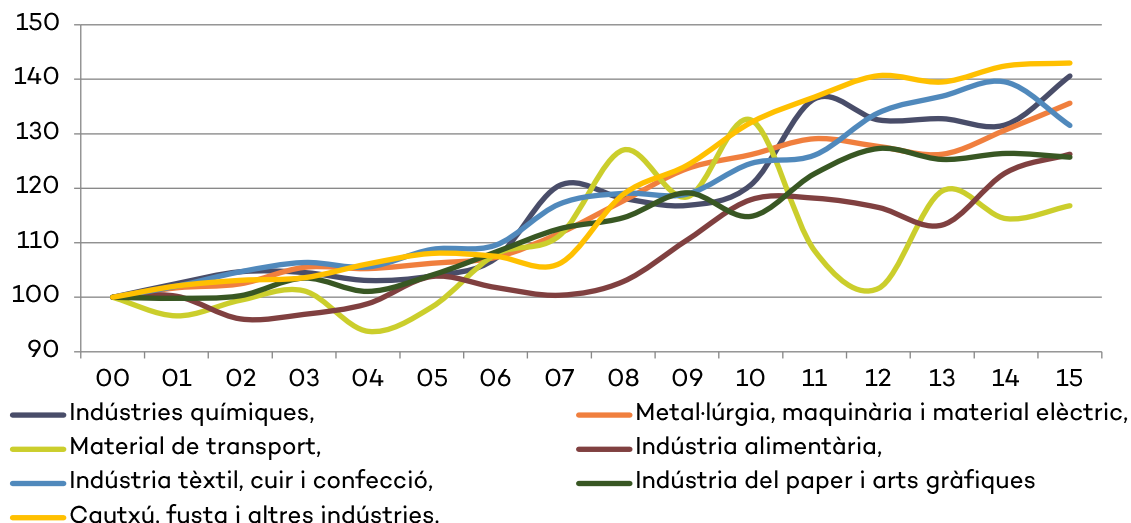
La ràtio de liquiditat de les pimes de les diferents branques és alt en general i ha evolucionat de manera clarament positiva al llarg del període considerat (Taula 10 i Gràfic 7).

Taula 10 Ràtio de liquiditat (Mitjanes anuals per període, actiu corrent sobre passiu corrent)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	1,48	1,75	1,89
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1,42	1,69	1,77
Material de transport	1,19	1,39	1,38
Indústria alimentària	1,24	1,41	1,51
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1,50	1,74	1,90
Indústria del paper i arts gràfiques	1,29	1,49	1,56
Cautxú, fusta i altres indústries	1,33	1,67	1,81

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 7 Evolució de la ràtio de liquiditat. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

5.4. Tresoreria

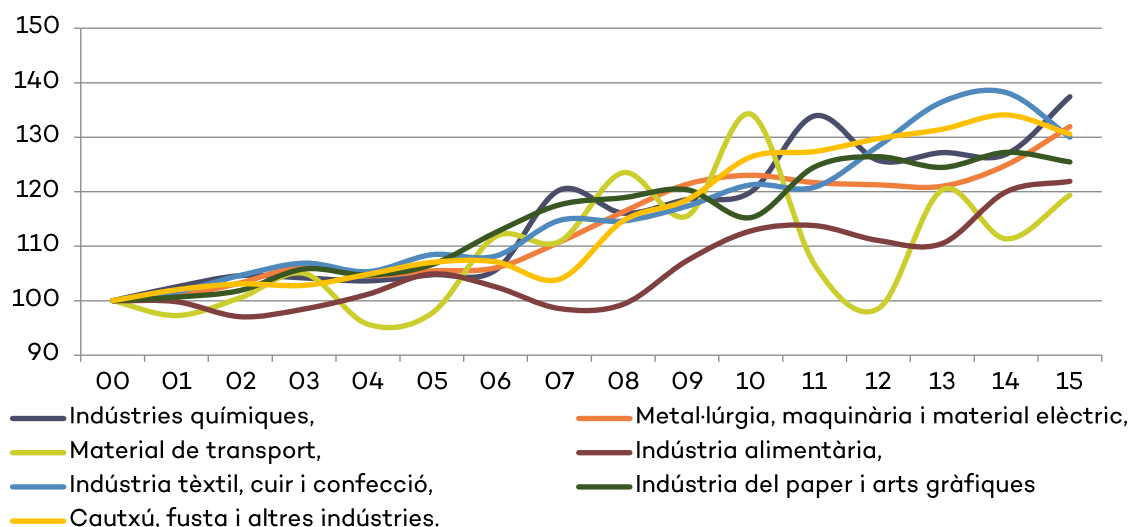
La indústria química és la que enregistra una ràtio més alta en acabar el període considerat, en el marc d'una millora generalitzada al conjunt de branques des del 2000 (Taula 11 i Gràfic 8).

Taula 11 Ràtio de tresoreria (Mitjanes anuals per període, actiu corrent menys existències sobre passiu corrent)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	1,11	1,30	1,38
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	1,04	1,19	1,25
Material de transport	0,88	0,99	1,00
Indústria alimentària	0,89	0,97	1,05
Indústria tèxtil, cuir i confecció	0,97	1,10	1,23
Indústria del paper i arts gràfiques	1,03	1,17	1,21
Cautxú, fusta i altres indústries	0,98	1,16	1,25

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 8 Evolució de la ràtio de tresoreria. Índex base 2000=100

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

5.5. Endeutament

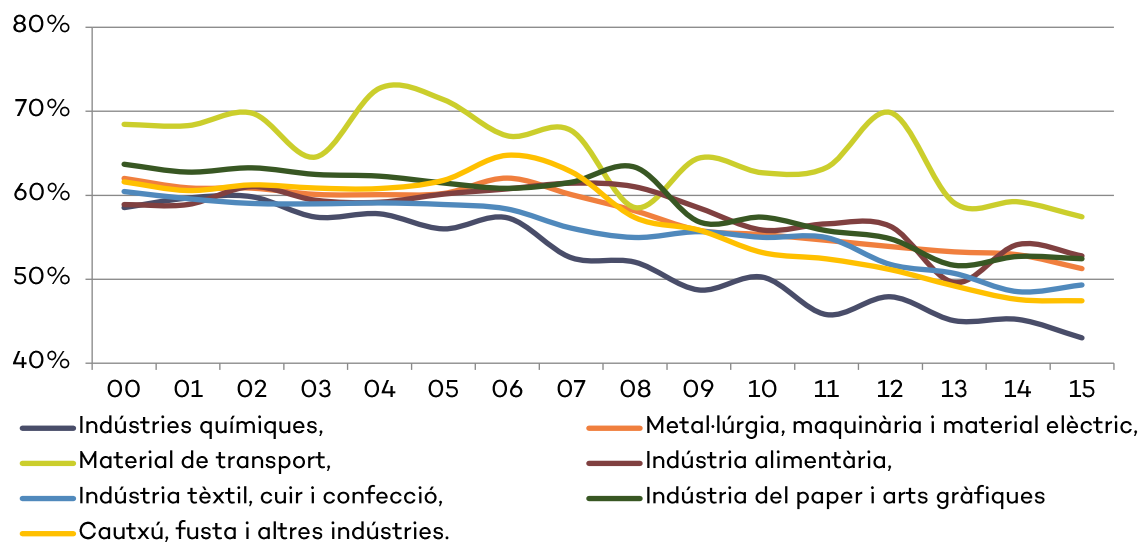
L'endeutament de les pimes manufactureres al llarg del període presenta una clara tendència a reduir-se en totes les branques (Taula 12 i Gràfic 9). El menor nivell d'endeutament en acabar el període el té la indústria química; el més alt, el material de transport.

Taula 12 Endeutament (Mitjanes anuals per període, % sobre el passiu total)

	2000-07	2008-12	2013-15
Indústries químiques	57,4%	48,9%	44,4%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	60,8%	55,6%	52,5%
Material de transport	68,7%	63,8%	58,6%
Indústria alimentària	60,0%	57,6%	52,2%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	58,8%	54,5%	49,5%
Indústria del paper i arts gràfiques	62,3%	57,6%	52,3%
Cautxú, fusta i altres indústries	61,8%	54,0%	48,1%

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.

Gràfic 9 Evolució de l'endeutament (% sobre el passiu total)

Font: PimesDat de PIMEC a partir de dades de SABI.